

LEIDERSCHAP: ZO DOE JE DAT (NIET)

Ondernemen is vallen en weer opstaan, uithuilen en aanpakken. Het is leiderschap tonen en benaderbaar zijn, focus houden en uitzoomen. Elke ondernemer is uniek, alle ondernemers hebben te maken met gelijksoortige uitdagingen. In deze serie zoeken we de steentjes in de schoenen en de schatten die eronder verborgen liggen.

TEKST JEAN-PAUL TAFFIÛN
FOTO MARCEL VAN KAMMEN

HET LOT DE RUIMTE GEVEN

Het stond in de sterren geschreven, wel beschouwd. Dochter van horecamensen, ondernemer in hart en ziel, gastvrijheidexpert, immense doorzetter en liefhebber van mooie verhalen. Natuurlijk zou Geesje Duursma ooit de scepter zwaaien in De Pleats. Inmiddels doet ze dat al meer dan een kwart eeuw, samen met echtgenoot Eelke. Het restaurant/partycentrum/podium/cateringbedrijf in Burgum is in wezen één grote uiting van haar karakter.

Toch had het – zoals altijd in het leven – net zo goed een andere kant op kunnen vallen. „Ik geloof niet in voorbestemming, maar wel in synchroniciteit”, vertelt ze in de opkamer van het monumentale pand. „Daar bedoel ik mee dat je tot op zekere hoogte afhankelijk bent van het lot, maar dat je er wel voor kunt zorgen dat je timing goed is. Je moet er open voor staan, je vinger opsteken, kansen zien en grijpen. Je moet jezelf de ruimte gunnen om het te proberen.”

Een voorbeeld? Eind jaren 90 werd de pas afgestudeerde marketingstudent bedrijfs-economie geconfronteerd met de zwarte kant van het lot. Ze werd getroffen door schildklierkanker, en moest tot twee keer toe onder het mes. „Ik was toen net samen met Eelke. Hij zou samen met zijn compagnon De Pleats overnemen. Helaas liep de samenwerking tussen de compagnons spaak. Ik was nog herstellende en ziek thuis en zei: waarom schrijf ik niet een ondernemingsplan. Dat had ik al vaker gedaan. En toen werd ik de ondernemer in De Pleats.

Want achteraf past het horecaondernemerschap haar als een handschoen, meteen al. Nog geen twee jaar later werd ze zelfs uitgeroepen tot Jonge Onderneemster van het jaar. Vooral omdat ze iets deed wat voor haar logisch was: gastvrijheid benaderen als professioneel vak. „Ik hing er een term aan, hospitality. Gastvrijheid is iets waar je niet te gemakkelijk over moet denken. Je bedrijf valt of staat ermee. Wil je economisch succes boeken, dan móet je aan je gastvrijheid werken.”

GASTVRIJHEIDSECONOOM
Inmiddels is Geesje gepromoveerd op het

onderwerp aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ze noemt zich sindsdien ook wel gastvrijheidseconoom. Onder eigen naam geeft ze trainingen en workshops, en coacht ze ondernemers en groepen. „Dat gaat veel verder dan de horeca. Gastvrijheid is interdisciplinair. Eigenlijk zou je het bij elke studie erbij moeten krijgen, omdat het in alle bedrijfstakken waardevol is. Laatst heb ik bijvoorbeeld nog een tandarts getraind in gastvrijheid. En binnenkort geef ik een workshop bij een grote gemeente. Het heeft veel te maken met communicatie natuurlijk, zorgen dat mensen zich thuis voelen. Dat is een vak.”

Dat is exact het doel van De Pleats. Daarom is bewust gekozen voor een laagdrempelig restaurant met bekende gerechten. En daarom ook gaan de culturele activiteiten die er sinds jaar en dag plaatsvinden, gewoon door. „Hier wordt als vanouds gerepeteerd en toneelgespeeld. Onder Podium De Pleats is er een vol programma met onder meer bands en toneel. Dat is onze rol. We zijn ook een soort huiskamer van Burgum. Economie betekent eigenlijk huishoudkunde. Je huis op orde, waarbij geld een middel is om het huishouden te laten draaien. Zo kijken wij ook naar De Pleats.”

Ruimte voor iedereen. Het is iets waar Geesje meer en meer achter komt, dat ruimte geven en ruimte nemen verschrikkelijk belangrijk zijn. In een (werk)relatie, in de verhouding tussen De Pleats en gasten, in het hele leven. Ze kwam er op een verschrikkelijke manier achter. Alweer een spelving van het lot, waarbij ze juist niet haar vinger opstak.

TOUWTJES IN HANDEN HOUDEN
„Nou, dat is niet helemaal waar. Toen ik 49 was werd bij mij toevallig borstkanker geconstateerd tijdens het bevolkingsonderzoek. Natuurlijk was ik er kapot van. Je ziet je hele leven opeens stil staan. Voordat ik behandeld zou worden, besloot ik bij een gespecialiseerde kliniek een second opinion aan te vragen. Daar werd een tweede tumor ontdekt. Dat is dan toch weer wel het lot in eigen hand nemen. Als ik dat niet had gedaan, was die tweede niet gevonden.”

Inmiddels gaat het weer goed met haar en stormt ze verder, met het lot en haar mooie

en taai ervaringen in de achterzak. „Nou ja, je leert er natuurlijk van dat je van de ene op de andere dag ziek kunt zijn, zonder dat je het zelf in de gaten hebt. Dat vind ik moeilijk. Ik ben altijd iemand geweest die de touwtjes in handen heeft, die overal kansen ziet, die het soms lastig vindt om los te laten. Maar soms moet je wel.”

Het is een les van een goede vriendin. Zij zag een paar jaar geleden dat Geesje bijna onderuit ging door de drukke combinatie van haar ondernemerschap, de vele commissies, het promotieonderzoek en ook nog de zorg over haar autistische zoon. „Ik zat met een thuiszittende zoon vanwege zijn autisme en zei toen: ‘Ik richt een havo/vwo op voor jongeren met autisme’. Hier ging heel veel energie in zitten. Mijn vriendin heeft me verteld dat alle touwtjes zelf in handen houden onmogelijk is. Ik raakte er bijna overspannen van. Ze zei: ‘geef de experts de ruimte. Anders ontnem je hen de ruimte en kom je zelf continu in een spagaat’. En zo is het ook.”

LUISTEREN
Die manier van in het leven staan, probeert ze steeds beter door te voeren. Het is dikwijls ook je eigen visie op gastvrijheid inzetten, ontdekte ze. „Luisteren is belangrijk. Ondernemers die het druk hebben, zijn snel geneigd om in oplossingen te denken. Maar dat is in wezen een manier om een beetje ruimte weg te nemen bij de ander. Iets soortgelijks zie je ook bij het plannen. Ik vind dat je een stevige missie en visie moet hebben, maar dat je zeker niet moet vergeten om ruimte te laten voor als dingen anders lopen. Dat weet ik als geen ander.”

Geesje liep ertegenaan. Het lot dwong haar los te laten. „Zo gauw je het echt gaat doen, dat loslaten, ontdek je dat dingen dan ook gewoon lopen. Of dat er zelfs mooiere dingen ontstaan. Tijdens de coronacrisis bijvoorbeeld kreeg iedereen hier de ruimte om creatieve dingen te verzinnen om De Pleats open te houden. Dat dat is gelukt, heeft daar alles mee te maken. Dat is dus de les: als je te veel vasthoudt, overschaduw je andere mensen en blijven hun krachten ongezien. Het is als het schipperen tussen het lot en zelf dingen aanpakken, als de goede balans tussen controle en loslaten. Het is moeilijk, maar het kan.”



GEESJE DUURSMa